СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 171. Джерзи Сіти, Н. Дж., вівторок, 24 липня 1934. — VOL. XLII. No. 171. Jersey City, N. J., Tuesday, July 24, 1934. THREE CENTS.

УСПІХ ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС САМИХ. МИ САМІ ЗБУДУВАЛИ У. Н. СОЮЗ, МИ САМІ ЙОГО ПІДДЕРЖУЄМО Й ТІЛЬКИ МИ САМІ МОЖЕМО ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЙОМУ ЩЕ КРАЩУ БУДУЧНІСТЬ. ХТО ЦЕ РОЗУМІЄ, ЦЕЙ НЕ ОГЛЯДАЄТЬСЯ НА НІКОГО ІНШОГО, А СПОВНЯЄ СВІЙ ОБОВЯЗОК І ПРИЄДНУЄ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА.

ПЕРЕМИРЯ В МІННЕАПОЛИСІ

МИНЕАПОЛИС. — У ночі з пятниці на суботу прибули до міста жовніри Національної Ґвардії в числі 4,000 мужа, щоби не допустити до повторення кривавих бійок з четверга й пятниці.

Зараз по їх прибуттю мейор міста заборонив поліції супроводжати троки з живністю в суботу зполудня або в неділю.

Поліційний конвой ішов з троками, які їхали в суботу рано; пикети страйкарів їхали за троками, але страйколомів не зачіпали.

Кожда з воюючих сторін обвинувачує другу за почипання стріляпини в пятницю.

СТРАЙК ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ У САН ФРАНСІСКО РІШАТЬ РОБІТНИКИ.

САН ФРАНСІСКО. — Юнія корабельних вантажників постановила вирішити дальшу долю страйку загальним голосуванням серед робітників. За порадою федеральної роземної ради для цього бизнесу робітники мають рішити через референдум, чи приняти пропозицію підприємців.

ПОРТЛЕНДСЬКІ ЮНІЇ ЗА БОЙКОТОМ.

ПОРТЛЕНД (Ореґон). — Розярені вмішанням стейтового війська в боротьбі робітників з босами, юнійні робітники стараються виробити програму пасивного опору на взір бойкоту, вживаного гіндуським лідером Магатмою Ґанді проти Анґлії.

ПРЕЗИДЕНТ ІМЕНУЄ „НАЙВИЩИЙ СУД" ДЛЯ ДЛЯ ЗАЛІЗНИЧИХ СПОРІВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт іменував так звану краєву роземну раду для вирішування спорів між залізницями й залізничими робітниками.

Членами цього „найвищого суду" для залізничих спорів стали: Вилієм Лізернсон, професор соціольоґії в Антіок Каледж; Джеймс Кармолт, синдик залізничого координатора Істмена; та Джан Кармоді, головний інжинер Федеральної Адміністрації для Надзвичайної Допомоги.

НАУКА ПОБІДЖА[illegible] [illegible]АКУ.

КЕЙБРИДЖ (Масечусетс). — Ґрупі учених масечусетського Інституту Технольоґії вдалося побороти мраку, цього найгіршого ворога плавби воздухом і водою.

Придумали вони хемікалію, котра розбиває мраку на 2,000 стіп. Цей хемічний препарат згущує краплини мраки так, що вони падуть долів як дощ, лишаючи воздух свобідний для ока.

Пробні експерименти вчених з їх винаходом, роблені перед ґрупою вчених і газетярів, були вдачні й випали незвичайно драматично.

УРЯД БЕРЕТЬСЯ ПОВАЖНО ДО БОРОТЬБИ ЗІ ЗАСУХОЮ.

ВАШИНГТОН. — По обчисленням ґазетних новинкарських бюр, страшна спека, котра скінчилася в неділю, спричинила в краю смерть 272 осіб.

Загинула величезна маса худоби. Потерпіли сильно збори збіжа й трави.

Щоби на будуче запобігати шкодам від таких посух, федеральний уряд почав уже засаджувати велику полосу лісом. На цю ціль уже визначено 15 міліонів долярів. Уряд хоче виставити „стіну" ліса на сотки миль завширшки, а на тисячу миль довгу, котра має тягнутися від Канади по Тексас.

ПРОПАҐАНДА ЗА РОЗБУДОВОЮ ВОЗДУШНОЇ ФЛЬОТИ.

ВАШИНГТОН. — Спеціяльний авіяційний комітет Департаменту Війни домагається від уряду будови 2,320 літаків для американської армії та відповідного збільшення числа військових летунів.

Летничий корпус американської армії по теперішним обовязуючим законам має 1,800 літаків.

ВЕЛИКА ОМНІБУСОВА КАТАСТРОФА.

ОСИНИНГ (Ню Йорк). — Великий омнібус, найнятий Молодечою Демократичною Лігою Двайцятого Дистрикту в Брукліні, щоби привезти прогульковців на ґру в „бейзбол" в тюрмі Синг Синг, розбив коло місцевої залізничої стації поруча на мості понад залізничими торами та впав на подвіря одного складу дерева. Від удару омнібуса об землю вибухла в омнібусі газоліна й пожар обняв умить цілий „бос". Дехто з їздчих у „босі" загинув від упадку, а багато інших загинули, не могучи дістатися з горіючого омнібуса, котрого двері через випадок не могли отворитися.

Загинуло 15 осіб. Ранених і попарених є багато. Можливо, що дехто з жертв утопився в Гудсоні, куди багато з них кинулося, щоби погасити горіючу одіж.

Як показує тимчасове слідство, причиною нещастя були слабі гальми „боса".

НАЙБІЛЬШИЙ ОПРИШОК АМЕРИКИ ВБИТИЙ.

ШІКАҐО. — Поліція зробила засідку на Джана Дилинджера, відомого як найбільшого опришка Америки, і вбила його, як він виходив у неділю вечером з одного місцевого фільмового театру. Смертельно раненого бандита повезено до шпиталю, але він помер по дорозі.

ПОМЕР НАЙБІЛЬШИЙ ЖИДІВСЬКИЙ ПОЕТ.

У Відні помер 4. липня ц. р. у санаторії Аверсберга найбільший сучасний жидівський поет Хаїм Нахман Бялік у 61 році життя. Покійний уродився у Раді на Волині в 1873 р. Від 1924 р. постійно проживав у Палестині в містечку Тель-Авів. Свої поезії писав гебрайською мовою, а не жарґоном. До Відня приїхав на операцію нирок. Тіло поета відвезуть до Палестини. Після втрати найбільшого поета Жиди проголосили національну жалобу 30 днів.

НЕПРАВЕСНІ ДІТИ В НІМЕЧЧИНІ.

Німецький уряд виладжує новий закон, що управильнює положення неправесних дітей та опіку над ними. На основі статистики 20—25 про. всіх уродин в Німеччині є неправого ложа.

КРОВАВИЙ НАПАД НА ТОРГОВЦЯ КИЛИМІВ.

На Симона Мельца, торговця килимів, що із спільником Максом Лацовером віз на возі 25 килимів, у Лисиничах напали чотири опришки. Один вистрілив із кріса та зранив Мельца. Лацовер утік у ліс. Опришки забрали килими та втекли. Спільник Лацовер повідомив про напад поліцію, яка шукає напасників.

ВІДТЯВ ГОЛОВУ КОСОЮ.

У Заріччу, пов. Ланцут, посперечався на тлі поділу ґрунту Володислав Лясота зі Селиськ з Іваном Вільком зі Заріча. Вільк одним замахом коси відтяв Лясоті голову.

ПОЛІЦАЙ ЗАСТРІЛИВ СТУДЕНТА.

Сталося це на залізничій стації в Ніску. В ночі побачив там поліцай трох людей, що ходили здовж товарового потягу. Думаючи, що це злодії, він казав їм станути, а коли вони не послухали, стрілив, кладучи одного трупом. Показалося, що вбитим був студ. IV. р. прав, Йосиф Бархут з Рудника, а його товаришами були два лікарі, що прийшли на станцію, щоби відіхати товаровим потягом, бо особового вже не було.

СМЕРТЬ ВІД ПРОЛИКНЕННЯ ШПИЛЬКИ.

У шпиталі в місті Квебеку в Канаді помер Андре Ноель по невдалій операції задля вибрання з тіла проликненої шпильки. Проликнену шпильку неможливо було вибрати без смертельного ушкодження тіла.

РОЗКОПАЛИ ВІЙСЬКОВІ МОГИЛИ.

Польські джерела повідомляють, що війт села Орави (Скільщина), Олекса Урелюк, повідомив поліційну станицю в Козьовій, що вісім парубків під проводом Михайла Топчина розкопали 50 військових могил, у яких похоронені вояки із світової війни. Парубки забрали з могил кріси й муніцію. Всі знайдені річи продали Жидам. Поліція знайшла в тих Жидів два російські кріси, 3 кг. пороху та 100 кг. старої муніції. Все це сконфіскували, а парубків приарештували.

ДЗВІН ОСТОРОГОЮ ПЕРЕД ОБЕЗЛЮДНЕННЯМ.

Будапештенська урядова аґенція повідомляє: Система одної дитини, розповсюднена в деяких суспільних клясах мадярського населення, довела до обезлюднення багатьох громад. В місцевости Гідас, комітату Бараня, треба було недавно наслідком катастрофального спадку числа населення замкнути церкву, бо вірні буквально вимерли. Церковний дзвін передано місцевому товариству німецької молоді. Замкнення церкви порушило до живого мадярське публичну опінію, особливо університетську молодь, яка добачує в цьому явищі упадок мадярської раси. До Гідасу удався ґурт студентів і привіз дзвін до Будапешту. Тут хотять уставити його на прилюдній площі, щоб його голос при святочних нагодах звертав увагу мадярського народу на небезпеку, яка грозить йому від спадку уродин.

САМОГУБСТВО АБІТУРІЄНТА

В чернівцях в огороді інтернату при міському лицеї повісився на дереві абітурієнт Теодор Онуфрей. В одязі Онуфрея що був одним з найліпших учеників, знайшли лист, у якім пише, що відбирає собі життя, бо не має грошей на заплату іспитової такси.

НОВИЙ КОСТЕЛ НА СЕЛІ.

В Ямельні біля Янова під Львовом будують заходом місцевого дідича та янівської польської костел. На основі шематизму з 1902 р. населення Ямельни, приділеної до гр.-кат. парохії Страдч, складається на половину з латинників, які говорять по українськи.

ГОРЯТЬ ЛІСИ У НІМЕЧЧИНІ.

Біля містечка Лібенверда у Саксонії горять державні ліси вже від кількох днів. Згоріло понад тисячу моргів соснового ліса. У ратунковій акції беруть участь всі околичні пожежні сторожі і тисячі людей.

ПРАВДИВІ, АЛЕ ФАЛЬШИВІ БАНКНОТИ.

Слідчу поліцію у Львові повідомлено, що в Торуни заквестіоновано фальшиві 50 і 20-злотові банкноти. При ближчих оглядинах стверджено, що банкноти є автентичні, але склеєні, кожний в іншому місці, а в склеєному місці бракує частина орнаментації або букви. На одному банкноті бракувала напр. буква і у слові „Двадзесьця". Дальше стверджено, що це новий спосіб фальшування грошей. Зводиться він до того, що береться 10 штук правдивих банкнотів тої самої вартости і кладеться один на другім у відступах менше більше півтора цм. від лівої сторони спідного банкноту. Так уложені перетинається опісля всі разом у такому місці, що від спідного і горішнього банкноту відпадає тільки відрізок марґінесу широкий 7 і пів міліметра, а інші банкноти перетяті в інших місцях у відступах півтора цм. так, як їх уложено. Коли перетнемо банкноти, долішній і горішній залишаються в цілости, є тільки 7 і пів міліметра коротші від автентичного, а решту банкнотів склеюється папером переважно перґаміновим, так, що між двома частинами перетятого банкноту повстає прірва широка найбільше 3 міліметри. Ті прірви виказують власне ті недостачі в орнаментації або буквах. Так уложені і перетяті 10 банкнотів дадуть 11 штук банкнотів, тільки, що вони коротші нійкий 1 цм. від банкнотів автентичних, причому 9 з них є склеєні, а 2 несклеєні, тільки трохи коротші. Такі банкноти показалися вже в холмському повіті. Поліція остерігає перед ошуканцями, бо фальшовані банкноти будуть сконфісковані.

ПАРАЛІЖ ПЕРЕД ПРИСЯГОЮ.

У станиславівському суді мала візнавати як свідок Олена Нішковська, господиня польського касина. Коли її візвали присягнути, вона зомліла і впала на долівку. Нішковську забрали до шпиталю. Лікар ствердив у Нішковської параліж і удар мізку. Нішковська вперше була в суді та перелякалася.

ДИВНА СМЕРТЬ.

Вибух сифону содової води спричинив мерть 20-літньої Сабіни Слотівної у Пйотркові. Відламки скла покалічили смертельно нещасливу дівчину, яна померла в шпиталі. Вибух сифону наступив від тепла, бо Слотівна притиснула сифон до грудей.

УКРАЇНЦІВ ПЕРШИМИ ПОСИЛАЮТЬ ДО КОНЦЕНТРАЦІЙНОГО ТАБОРУ

ЗВОЗЯТЬ УКРАЇНЦІВ З РІЖНИХ СТОРІН ДО ТАБОРУ В БЕРЕЗІ КАРТУСЬКІЙ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Першими, кого повезли до концентраційного табору в Березі Картуській, який уряд Пілсудського врядив після вбивства Перацького, були Українці. З першим транспортом, що вийшов зі Львова післано до Табору 14 осіб з Сокальщини, 7 з Дрогобиччини, 2 з Яворівщини й 1 з Бобреччини. Поляки стягають Українців з Західньої України спершу до Львова, а звідти окремими партіями відставляють до табору.

Та Українців посилають до табору не лише з українських земель під Польщею, але з цілої Польщі. Так, наприклад, перший транспорт інтернованих з Кракова мав 7 осіб, а між ними було трох Українців, яким Поляки закидають протидержавну аґітацію. Тепер табор усе поповнюється новими й новими інтернованими, де їх тримають у дуже тяжких арештантських умовах життя. Начальником цього табору є підінспектор поліції з Познаня Ян Ґрефнер.

НЕРУМУНАМ НЕМА ПРАЦІ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Парлямент ухвалив закон, щоб в усіх підприємствах, як державних так і приватних, на праці було 80% Румунів і лише 20% нерумунів. Цей закон торкається всіх родів праці, від найвище кваліфікованої й до праці звичайного робітника чорнороба.

Таким чином у Румунії всі національні меншити фактично позбавлені можливости дістати собі працю, бо всім відомо, як і без того закону переводилася румунізація всіх установ та підприємств й Румунії. Крім того тим же законом наказано, що вся кореспонденція й книжки мають провадитися румунською мовою. Тому, наприклад, український чи який інший промисловець, купець, та взагалі підприємець мусить писати румунською мовою до підприємця навіть тої самої народности.

РУМУНИ — ПОКРОВИТЕЛЯМИ БОЛЬШЕВИКІВ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Тут засновано український Комітет Голодним на Великій Україні. Цей Комітет розіслав свою відозву до всіх румунських газет, подаючи в ній факти про голод на Україні, які зібрано від численних утікачів з України, через листування та іншими способами.

Румунська преса цієї відозви не опублікувала, бо тепер румунський уряд, після віддання Москвою „на вічні часи" Румунії ті українські землі, які вона тепер окупувала, старається бути найбільшим приятелем комуністичної Москви.

ХРЕСТНІ ПОХОДИ В КОМУНІСТИЧНІЙ РОСІЇ.

МОСКВА (СССР). — На нивах великого колхоза в Яранському (недалеко Нижнього Новгороду) колхозники врядили церковний похід з хрестами, хоругвами, іконами й зі свяченою водою, щоб виблагати в Бога дощу, якого вже давно не було. Місцевий совіт не хотів допустити до влаштовання хрестного походу, але вища влада, місцевий виконавчий комітет, наказав йому не перешкаджати походови.

Після сімнацяти років комуністичної пропаґанди проти релігії, населення все ще вірить, що молебнями можна вимолити дощу, як воно вірило в це й раніше.

ВСЕ ПОСІЯННЄ ПІД ВОДОЮ.

ВАРШАВА (Польща). — Ріки далі розливаються все більше, затоплюючи все нові й нові райони. Сян піднісся на 20 ступнів вище нормального стану води. На 150 миль впродовж ріки залито водою вже більше 150 сіл.

Бо тепер числять, що 60,000 селянських родин стратили все, що мали й лишилися голими й голодними. Сотні кавадратових миль хліборобних піль повінь обернула в болота, на яких ще довший час не можна буде господарювати.

Ріка Висла піднялася на 75 стіп вище нормального стану й потоками її води залито сотки сіл і місточок. В самій Варшаві залито водою всі її дільниці, що положені в низинах.

ХТО ПІДПАЛИВ РАЙХСТАҐ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Місцеві ґазети подають заяву члена ґітлерівських штурмовиків Крузе, який тепер перебуває в Швайцарії, що будинок райхстаґу підпалив на приказ вищої команди він та ще 10 штурмовиків.

Крузе був персональним служкою при начальникови штурмовиків Ремі, якого розстріляно з наказу Гітлера. Крузе заявляє, що розстріляні: Рем, Гайнес та Ернст, які були найближчими помічниками Гітлера й вищими командантами штурмовиків, організували підпал райхстаґу.

Свою заяву Крузе післав до президента Гінденбурга, до британського уряду та до газет ріжних держав. Цей підпал привів Гітлера до влади в Німеччині, бо обурене населення віддало свої голоси ґітлерівцям, вірячи, що вони заведуть лад й спокій у Німеччині.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЖДЕМО НА ЮВИЛЕЙНУ ВІДПОВІДЬ ВІД 230 ВІДДІЛІВ!

ПРАВДУ МОЖНА ЗНАЙТИ

Тепер точиться спір на тему: чи є голод під совітами, чи нема? Питання це можна поставити ще й так, чи совдепія знову стоїть перед голодовою катастрофою, чи ні? На ці питання люди, не засліплені комуністичними обіцянками та експериментами, відповідають позитивно; зате самі комуністи та їх прихильники все заперечують. Та біда в тому, що перші не можуть перевірити відомости, які з інших джерел напливають до них з совдепії про харчову катастрофу там, а другі закривають старанно всі невигідні їм факти, а натомісць за дійсність видають те, що їм найвигідніше вигадати.

Такасама суперечка точилася й перед першою голодовою катастрофою в совдепії 1921 року. Тоді також одні говорили про страхіття голоду, а другі заперечували всі відомости про тяжкий харчовий стан у совдепії. А дійсної правди про голод дізнався світ лише тоді, коли вже вимерли були кілька мілїонів населення, а самій комуністичній владі грозило повалення збунтованим голодним населенням. Тоді комуністична влада дозволила американській організації АРА прийти на допомогу голодуючим. Поратунок голодуючих від смерти, а також надії на вратування тих, що вмирали з голоду, а разом з тим стали поратунком і комуністичної влади.

Тепер також можна сподіватися, що комуністична влада лише тоді скаже частину правди про голод, коли бунти голодних загрозять її існування. Тоді вона для свого вратування знову дозволить ратувати від голоду її рабів, але це для змученого голодом народу буде таксамо тяжко, а може ще тяжче, ніж то було в роках 1921—1923, коли згинули більше як 10,000,000 міліонів совітських підданців.

Нарід треба ратувати не тоді, коли він уже вмирає, але треба старатися не допустити до голодової смерти міліонів людей. Коли комуністична влада певна того, що голоду під її пануванням нема, що відомости про голод, які кружляють скрізь по світі, є вигадані „ворогами" тієї влади, то чому тоді не звернуться до таких чинників, як Міжнародній Червоний Хрест, як Ліга Націй, до якої тепер стараються дістатись московські сатрапи в „почесні члени", чи до інших міжнародніх організацій? Дуже проста дорога для вияснення правди лежить у допущенню в совдепію спеціяльної комісії, зложеної з членів тих, які заперечують голод і тих, що говорять про голод. Сама комуністична влада повинна допомогти такій комісії викрити правду, коли комуністи певні, що та правда буде на їх стороні.

Та цього московські сатрапи не зроблять, бо вони знають, що правда лежить не в їх запереченнях.

ЧУЖИНЦІ ПРО ТЕ, ЯК БОРЕТЬСЯ УКРАЇНА З МОСКВОЮ

(УП) В журналі „Шенере Цукунфт" з 24. 6. 34 появилася велика стаття д-ра Ф. Штурма з Відня під заголовком „Боротьба України проти московських можновладців". Автор виходить з точки погляду про майбутній вступ Совітів до Союза Націй та розглядає його з европейсько-християнської точки погляду. Він приходить до висновку, що вступ Совітів до Союза Націй неможливий тому, бо в тому випадку Союз Націй признав би правними методами ті методи, які досі осуджував і якими Совіти держать себе на поверхні життя та з причини яких виключили себе з родини европейських культурних народів. Беручи на увагу також ту обставину, що женевські політики не хотять бачити згаданого факту, підходить він до справи з боку розвязки національних питань у Совітах. А на цей факт Союз Націй мусить звернути увагу, бо все те, що діється під тим оглядом у Совітах стоїть у суперечности до тих умов, які досі клав Союз Націй кождому нововступаючому членови. Найважнішою проблемою в тому напрямку є українська. Це питання не тратить своєї актуальности, від Тамерляна почавши, а на Леніні чи Сталіні скінчивши. Лише методи, якими ту країну вдержується в послуху для чужої держави, є ріжні. Все це буде ясним, коли взяти на увагу, що Україна є основою московської могучости, її шпихліром і основою сирівців для її промисловости. Судьба якраз так хотіла, що в цій країні жие нарід, який значно відріжняється від завойовника. Українець, хоч Славянин, стоїть далеко ближче до західньої Европи ніж до східньої. Навіть соціяльна структура краю є інша. Коли в Московщині панує община, себто певного роду комунізм, то на Україні розвинений сильно індивидуалізм. Боротьба України йде в напрямі соціяльному й національному. Москалям вдалося до певної міри зломити соціяльний опір України, зате одначе зріс значно український опір національний. Боротьба ведеться тепер у формі: український націоналізм проти московського комунізму; а коли взяти на увагу, що комунізм у Московщині є зовсім природний, то й проти московського націоналізму. Для національного ослаблення України законно створено в українському національному організмі молдавську републику, а навіть найменшим чужосторонним ґрупам надано великі права, творячи з них автономічні одиниці. На ширшу скалю розпочато кольонізацію України чужими елементами. Поведено боротьбу й проти української культури та знищено українське міністерство освіти, усунувши Скрипника. А перед тим обсаджено чужими людьми всі інші міністерства. Розвязано українську комуністичну партію, а на її місце створено штучний конґльомерат, в якому Українці за пляном все знаходяться в меншости. Під зовнішньою покришкою самостійности посаджено на Україні Сибіряка Постишева. Знищено церкву, вистріляно інтеліґенцію, в школах посаджено московських учителів, що ні слова не вміють по українськи, і т. п. Навіть українську пресу редаґують московські заушники Затонський та Косьор. Москва поступає зовсім немилосерно. 200 тисяч українських селян вислано на кольонізацію Сибіру, а на це місце прислано чужий, московський елемент. Селянин опирався насильно вводженій і неприродній для України колективізації. Понищено худобу. В 1932 р. прийшов голод, як наслідок такої московської господарки, але не зважаючи на це Україна не піддалась, хоч сама в першу чергу стала жертвою голоду. Нині український селянин саботує наказану московським наставником роботу, а трактори псує при помочі піску. Осередками борні проти Москви стали колгоспи, тісамі колгоспи, які Москва заводила, щоб знищити Україну. Тепер колгоспи ділять, мішають і т. п., щоб позбутись і того опору. Навіть збіже, призначене на засів, забирають до шпихлірів, а потім видають його в часі засівів та примушують селян багнетами його засівати. Одначе нема стільки вояків в армії, щоби всю Україну обсадити та всюди поставити військову варту. На це треба би стало держати на Україні армію в силі 800 тисяч людей. Щоб якось собі помогти, сіє Москва збіже літаками, але й це нічого не помагає, бо висліди такого сіяння — це тесаме, що й було; це голод.

Вартоб тим, що переговорюють з Літвіновим про вступ Совітів до Союзу Націй, простудіювати наперед історію боротьби України. Можеб тоді вони надумались нагадати Совітам, що перед вступом треба якось поладнати українське питання.

ПРАЦЯ СОЮЗА НАЦІЙ І ЙОГО ФІНАНСИ

(УП) Скарбник Союза Націй подав до відома, що на протязі 15 літ існування Союза 57 його членів-держав вплатили до каси Союза 315 міл. шв. франків як членські вкладки. З тої суми секретаріят Союзу видав коло 180 міл., збудувавши в міжчасі палату Союза, а міжнародній робітничий уряд забрав коло 100 міліонів. В останніх 3 роках виносили пересічно коло 28 міл. Найбільшу вкладку платить Анґлія, бо за 15 літ заплатила 32 міл. франків. Інші держави платять значно менше. Америка платить свою вкладку лише тоді, коли бере участь у працях Союза. За останні роки забагато держав перестали взагалі платити вкладки. Під кінець мин. року залеглости виносили 30 міл., а тепер вже лише 25 міл. Палата Союза коштувала 25 міл. На 1935 р. розраховують буджет Союза на 30 міл. На конференцію розброєння думалось видати 3.2 міл., а видано лише 800 тисяч. За ввесь час існування Союза на чисто політичні справи видано лише 8 міліонів франків, а решта пішла на неполітичні справи. Очевидно люди при всьому цьому добре жили за ті гроші. Найбільше довгів у Союзі має Китай, а далі Полуднева Америка. Остання так платить, як Союз Націй їй помагає. Теж саме відноситься й до Китаю. — А підтягнувши білянс праці Союза, видно, що вона ніяким чином не відповідає видаткам. Ніякій війні Союз не перешкодив, ніякої справи не розвязав, а навпаки, помагав її дальше замотувати, скомбіновуючи ріжні пітійські формули для їх розвязання. Це хіба найкраще знаємо по наших справах. Чи вирішено хоч одно наше прохання? Сміло можна ствердити, що ні. А миж платили вкладки, щоправда, не безпосередно, а посередно. А чи тепер, як Франція форсує вступлення до Союза Совітів, скаже той Союз яке слово в оборону України? Певно ні, але гроші здерті Москвою з українського селянина, що гине з голоду, буде брати. Одиноким вислідом праці Союза є безчисленні поїздки дипльоматів, та ваґони задрукованого паперу.

ЯПОНІЯ ПРОДУКУЄ ЧИСЛЕННІ АВТА.

(УП) Японці завзялись, щоб світови доказати, що всі ті товари, які, як твердять, не можна дешевше продукувати, таки дешевше виробляти. По японському домпінґу у волоконних фабриках, електричних приладах, роверах і т. п. прийшла черга на домпінґ автовий. На індійському ринку появились японські авта, в ціні 70 англійських фунтів штука. Мотор 7 кінських сил. Авта ці починають добувати індійський ринок, бож кождий хоче купити собі дешеве авто. Анґлійська індустрія затривожена цим станом, бож їй не сила конкурувати з дешевими японськими виробами. Небавом мабуть побачимо японські авта й на европейських ринках.

АЛЬБАНІЯ Й ІТАЛІЯ.

(УП) За посередництвом Альбанії Італія має змогу впливати на цілий Балкан. Хоч цього ніхто ніколи не говорив, але це є фактом. В останніх часах відношення Італії до Альбанії улягло значній зміні. Про це також офіціяльно ніхто не говорить. За це говорить факт, що Італія перестала платити Альбанії рати позички. Чи Альбанія віддасть коли давніще затягнені довги, це нікого не інтересувало. Позички давано так собі на віру, що як буде змога, то Альбанія має гроші віддати. Але факт незаперечений, що Альбанія, бідний гористий край, своїх грошей на віддачу позичок мати не буде. Все це робилось тому, що Альбанія була дуже важним стратеґічним пунктом для Італії. На її території сплітались інтереси Італії й Сербії. Від 1926 р. датується італійсько-албанська приязнь. В 1927 р. у відповідь на поглиблення приязни між Сербією та Францією заключено військовий італійсько-албанський договір. В останньому часі дається відчути відчуження Албанії й Італії. Альбанія почала балачки з Сербами. А у відповідь на це італійська фльота зявилась нагло перед Дурацом. Кілька кораблів стоять іще й досі там. Кажуть, що це приятельські відвідини. Одначе ми думаємо, що на Балкані починається серіозна гра, щось у роді тої, яка дала початок 1914 рокови.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ХТО ДО ЛІСА, А ХТО ДО БІСА.

Один з визначних урядовців у Вашинґтоні підносить клич: Назад до фабрики! Він каже, що нарід може вдержати на фармах тільки 60 процентів теперішніх фармерських робітників. Всі інші, каже він, повинні би вертатись до міста та шукати праці в фабриках.

Це говорить визначний урядовець у тім самім часі, коли в фабриках люди приходять до переконання, що фабрики не можуть удержати всіх людей, які хочуть жити з фабрики, коли в місті підносять клич: Назад до землі!

З противенства між цими двома поглядами не виходить іще, що коли один з них правдивий, то другий мусить бути неправдивий. Може й таке бути, що оба вони правдиві.

В такім випадку мусить бути правдою, що питання безробіття суспільність не може розвязувати через посилання людей з міста на фарми, а людей з фарм у міста. В давнину люди могли тягти туди, де вони могли сподіватися знайти більше пасовиск, більше звірини, або більше безборонних людей, яких легко ограбити. Новочасна суспільність цього робити не може.

ЗАНЕПАД, ЧИ ПОПРАВА?

Кажуть лікарі, що людський орґанізм занепадає: людині псуються зуби; в чоловіка слабнуть кости; незадовго людина буде виглядати, як деґенерат. Як наші люди кажуть: настануть незадовго часи, що 12 людей будуть у печі молотити.

Тимчасом Елмер Риґс, куратор палеонтольоґії в Музею Філдса в Шікаґо, каже, що розсліди старих кістяків доказують, що люди мали зіпсуті зуби та слабі кости навіть у передісторичних часах, себто міліони літ тому. Що більше, навіть дінозаври, великі „передпотопові" потвори, нині вже вигиблі, теж показують на своїх кістяках докази, що їх боліли зуби.

На один бік дещо псується, але на другий бік дещо може й поправляється.

ЧИ НЕ МАЄ ЦЕ ВПЛИВУ И НА НАС?

Місто Ню Орлінс уже поведо практично роботу коло прикрашення публичних шкіл. Правда, воно вийшло з бажання дати заняття безробітним артистам, але вислід цього бажання був такий, що коридорі багатьох шкіл укрилися гарними мальовилами та перемінилися на салі краси.

Це на перший погляд ока нас не обходить, що там робиться в Ню Орліенсі. Може, як за приміром Ню Орліенсу підуть і інші міста, то дехто все ще скаже, що нас це не обходить. Але тільки подумаймо собі: Яке враження винесе дитина українського іміґранта з американської школи, так прикрашеної, а яке враження винесе вона з української школи, в котрій звичайно стіна полупана або брудна, або прикрашена поворозками вогкости?

ХТО ЇХ МОЖЕ „ЗБІТУВАТИ?"

І знова читачі більшости чужинецької преси мають нагоду нарікати, що їх ґазети нецікаві. Бо де вони можуть довідатися з „чужинецької" преси тільки фактів, як з американської преси, про життя й діла того великого Американця, що від року займав правильно одно з перших місць на перших сторінках ґазет?

Очевидно, ми маємо на думці нікого іншого, як самого Джана Дилинджера.

Г. Ф.

КОНТРАБАНДА

(Оповідання).

(5)

— А то що, до сто чортів! — закляв Мотичка, що сидів при першій парі весел і тепер схопився на рівні ноги. — Чи ми віхали нечистому просто в зуби?

Темна ніч не позволила видіти, як Забора поблід. Він гадав, що байдак віхав у засідку, зроблену митниками. В першій хвилі і Галущак думав не інакше.

Мотичка сам не знав, що думати. Прискочив до носа байдака і вихилився. Не бачучи нічого в пітьмі, вискочив з судна. Забора і Галущак не бачили сего, бо то сталося пару кроків перед ними. Галущак вже хотів забалакати до Мотички, коли від води почув плюскіт і голосну розмову.

— То дивне, що від Водник нема сиґналу, — промовив хтось. — контрабанда звичайно прокрадається сею порою. Вже й запізно. Я гадаю, що нині вже не діждемося. Може би ви мене звільнили? Я цілу минулу ніч робив службу. Хотів би виспатися. Кажу вам, що як до сеї пори байдак Забори не зявився, то надпливе хіба аж завтра. А може той, що старості набалакав про Забору в Нижневі, кого іншого взяв за того багатого купця?

— Я гадаю, — відповів другий голос — що байдак Забори чи якого іншого купця, таки є недалеко нас. Він є, та не за Водниками. Він мабуть підплив до якогось ближчого нам скритка.

В сім голосі Галущак пізнав голос отамана митної сторожі.

— Як би так, то байдак уже був би виплив на чисту воду. Вже пізна ніч, — сказав другий голос.

— Не виплив, бо ми ще крутимося по ріці, — відповів отаман. — Як вступимося і він буде гадати, що ми вже дома полягали спати, то вилізе з очерету і прокрадеться поза Галич.

— А я вам кажу, що нема чого далі полювати. Хоч ми крутимося по ріці, то в сій пітьмі хто схоче, той прокрадеться. Як досі не виліз, то його таки тут нема.

— Колиж бо я на власні очи бачив судно, скрите в очереті недалеко звідси, але темнота не позволила мені придивитися йому ліпше.

З сеї розмови Галущак доміркувався, що то зїхалися два човни митників. Один був човном отамана, котрий попав був на перший скриток Галущака і вигнав його звідтам. В другім човні був помічник отамана.

— Справді? Ви бачили? Хтож був там? — спитав помічник.

— Нікого не було. Я питав, гукав і ніхто не відповів. — Знаю, що в лозах, на місцях багна, приступних тільки для втаемничених, є потайні горальні і шинки. Не виключене, що судно ще не виплило на ріку тільки тому, бо його обслуга ще запивається в такім шинку.

— Вас не скортіло заглянути до судна, щоби побачити, який він має вантаж? Може то який рибак, що позакладав нічні сіти і ляг, щоби троха продріматися, заки прийде пора витягати спійману рибу?

— Зразу я сам гадав перетрусити удно, та роздумався. Не було виключене, що в судні лиш причаїлися його пасажири. Як вантаж цінний, то вони добре узброєні. Годі було тільки з двома помічниками ризикувати.

— А я вам кажу, що то судно якогось рибака. Контрабандист не вибирав би собі на скриток місце під нашим боком. Через якогось невинного рибака, я мушу мучитися без ніякої користи вже другу ніч.

— Як вже знаю, що якесь судно є, і де воно є, то я вже сам дам собі з ним раду. Як ви такі сплячі, то відпускаю вас. Лиш нехай два ваші гребці пересядуться до мене, щоби я не боявся задержати судна, як воно буде мати численнішу обслугу.

Ще хвилька розмови між обома невидимими човнами, хвиля плюскоту веслами і знов настала тишина. Дотепер на байдаці всі мовчали. З запертим духом прислухувалися розмові пару кроків перед ними. Аж людські голоси і плюскіт води вже цілком затихли, Галущак подумав про той якийсь чужий голос на переді байдака, чи перед байдаком. Він перейшов до переду байдака, щоби Мотичку спитати, чи він вже знає, що то за голос був.

Хоч прийшов на сам край, на товариша не попав. Нахилився поза байдак. В темноті побачив лиш тільки, що щось темне лежить поперек перед самим байдаком. Що се, годі було доглянути.

— Тимку! — шепнув тихо. — Чи вони вже відплили? — була тиха відповідь.

— Поки що.

— Зійди сюди до мене!

— У воду? Що ти там у воді робиш?

— Я в човні. Тут човен.

— Чому не вернешся до нас?

— Човен треба перетрусити. Я не годен, бо в руках маю полоненого — відповів Мотичка придавленим голосом.

Байдак був багато вижчий, як звичайні човна. Галущак перекинув через край байдака ноги. Чепившися краю руками ноги спустив і щоби не впасти у воду, шукав для них опори. Попав ногами на човен і опинився коло Мотички, питаючи:

— Кого маєш?

— А Бог його знає! Він сам каже, що він рибак. Оглянь човен, чи то справді рибацьке судно. Я не годен рушитися. Пущу його аж коли буду знати, що не бреше.

Темнота не позволила на обзорини оком. Треба було руками на помацьки. Галущак став обережно посуватися в човні, ще обережніше сягаючи руками то там, то сям. По хвили каже:

— Тут є сіти... Тут скриночка з черваками... Славити Господа, то справді рибак. Для нас він не є небезпечний.

(Далі буде).

НЕГАЙНО ПОДАЙТЕ, СКІЛЬКИ ВИ ПРИДБАЛИ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДЛЯ У. Н. СОЮЗА

РЕЗОЛЮЦІЇ 4-ГО ЗЇЗДУ О. Д. В. У.

Четвертий річний Зїзд ОДВУ, що відбувся в Ню Йорку в днях 23-го і 24-го червня 1934, ухвалив такі резолюції:

1. Зїзд стверджує, що під сучасну пору, дуже важку для українського народу на всіх чотирох займанщинах, одинокий націоналістично-революційний рух успішно протиставиться всім ворожим зазіханням.

2. Зїзд дальше стверджує, що носієм і керманичем українського націоналістично-революційного руху, який одиноквий у висліді здобуде українському народові його вільне життя шляхом всеукраїнської національної революції, відкинувши всіх ворогів із усіх українських земель, є О. У. Н., якої віткою є ОДВУ.

3. Зїзд, вітаючи поглиблення двоподілу таборів, що заіснував сьогодня внутрі українського народу, стверджує велике значіння того факту зогляду на кристалізацію націоналістичних революційних сил. Ці сили одинокі, спираючися на моральних цінностях українського народу й на його власному нутрі, відкидають всякі порозуміння з ворогами українського народу, спрямовуючи всю творчість української нації, керовану одною центральною волею в одно русло, до одної мети.

4. Зогляду на це, що існують групи й одиниці внутрі українського народу, що хоч на словах признають оці цінности як одинокі на шляху до визволення, на ділі вбивають їх в кожночасних виявах життя, йдучи на порозуміння й угоди з ворогами, Зїзд стверджує, що всі ці ґрупи й одиниці, підшиваючись під фірму націоналізму й спекулюючи в цей спосіб на найбільших національних святощах, окроплених кровю найкращих синів українського народу, доконують злочинну роботу та викривлюють духовий зміст Нації і ті завдання, що Нація має перед собою.

5. Леґалістично-партійний табор, втратив всяке довіря українського загалу, а через це й моральне право заступати його й бути виразником його бажань, хоче ратувати свої захитані позиції, видвигаючи всякі спекулятивні імпрези, як н. пр. всеукраїнський національний конґрес. Ті імпрези, як неприродні, фіктивні вартости, доводять до баламуцтва та своєю дешевенькою спекуляцією мають на оці вузько-партійні користи, чим суперечать інтересам нації вцілому.

6. Леґалістично-партійний табор, будучи тінню займанщицької ворожої руки, йде — по волі, чи неволі — на лінію інтересів ворожої сили та веде таку працю, яку вороги йому накидають. Зокрема виступи леґалістично-партійного табору супроти О. У. Н. є спричинені тиском ворожої волі і не покриваються з добром українського народу.

7. Зїзд закликає все зорґанізоване Членство й українське Громадянство, котрому добро нації як цілости лежить на серці, посилити у відповідь на ворожі наступи з боку національних ворогів і українського партійного світу, свою працю в користь тих завдань, що їх виконує революційний табор під кермою О. У. Н. та тим засвідчити дійсне почутання широких шарів українського народу у його боротьбі за Соборну, від нікого незалежну українську державу.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за червень 1934 року.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорґанізовано новий відділ число 141, Українського Народного Союза, в Дірборн, Міш.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Гамуляк Іван.
В. 2. Ґурба Петро.
В. 7. Поблик Стефан, Костик Марія.
В. 10. Черовський Володимир.
В. 11. Вашиловський Кароль, о. Волощук Микола.
В. 13. Легуняк Іван, Качмар Аґата.
В. 20. Ґвязда Іван.
В. 22. Сторожик Володимир.
В. 25. Милянович Олена.
В. 28. Кофлюк Іван.
В. 39. Кондрасевич Микита.
В. 42. Леськів Павлина.
В. 52. Ковба Григорій, Ридзик Максим.
В. 60. Підлужний Мирослав.
В. 63. Оресик Параня.
В. 64. Бурний Михайло, Бурний Іван.
В. 76. Мручок Анна, Янкович Михайло М. Д., Кузьма Василь.
В. 81. Колодницький Іван.
В. 83. Мицишин Марія.
В. 86. Маціовський Юрій.
В. 87. Зучидло Михайло, Кін Теодор мол., Чехович Іван В., Вайда Анна, Вархоляк Катерина, Кіцак Марія.
В. 88. Савінська Ева.
В. 89. Ванат Іван.
В. 90. Черепанин Михайло, Черепанин Софія, Сидор Єргася.
В. 91. Макар Михайло.
В. 96. Крук Варвара.
В. 98. Мельник Семен.
В. 99. Бояк Анна, Федаш Микола, Ґрабас Франко.
В. 102. Сулій Іван.
В. 130. Пошекера Анеля.
В. 132. Дрізд Михайло, Сорочик Катерина, Дудик Павло.
В. 134. Венгрин Марія.
В. 136. Шіварський Михайло.
В. 137. Колодруб Йосиф.
В. 138. Ковальчик Дмитро.
В. 141. Гуцула Марія, Гуцула Стефанія, Медвідь Ілія, Квасницький Іван, Євасюк Юрій, Братусь Йосиф.
В. 150. Олексишин Яків, Олексишин Яків.
В. 151. Артим Марія.
В. 161. Гречун Ева.
В. 163. Фрайт Василь.
В. 179. Стефанів Іван, о. Лямпарт Іван.
В. 200. Савка Микола.
В. 204. Чорній Марія, Зеньо Іван.
В. 218. Липка Іван.
В. 219. Хавлюк Михайло, Юрів Демян.
В. 221. Костерка Петро, Миханцьо Семен Д., Чайковський Йосиф, Басс Розалія, Басс Михайло.
В. 223. Нагребецький Михайло.
В. 229. Притула Анна.
В. 234. Каплин Михайло.
В. 236. Ковалевич Катерина.
В. 259. Козак Юлія.
В. 276. Лаврик Михайло, Гомзяк Віктор.
В. 277. Маґера Анна Марія, Маґера Катерина А.
В. 278. Саїв Анастасія, Ґрибулич Марія, Головатий Йосиф, Гуменюк Іван, Саїв Стефан.
В. 280. Запоточний Теодор, Гнатюк Василь.
В. 286. Кралик Павло.
В. 292. Форис Іван, Беньо Анна.
В. 296. Собків Стелла.
В. 300. Білас Павло.
В. 304. Зеньо Андрій.
В. 316. Лапчак Анна, Лапчак Марія, Івашків Володимир, Івашків Андрій.
В. 317. Шмакалюк Олекса.
В. 328. Скорна Катерина.
В. 331. Панчишин Катерина.
В. 336. Красицька Анастасія, Михаш Анастасія, Петльований Іван, Українець Ольга.
В. 338. Кравець Анна.
В. 339. Камінська Стелла.
В. 347. Прохович Теодор.
В. 361. Полчинський Михайло, Качмарський Стефан, Тиж Михайло, Демський Михайло, Коваль Микола, Гарасимчук Стефан, Отлас Катерина, Машталяр Марія, Чарнецький Стефан, Претула Маґда.
В. 364. Зенчак Катерина, Зенчак Василь, Баландій Емілія.
В. 369. Борута Анастасія, Ганчарик Володимир, Сидорак Анна.
В. 370. Пілуй Юрій, Пілуй Силвія Б., Пілуй Елисавета.
В. 373. Литвицька Марія.
В. 374. Скалецька Розалія.
В. 375. Гиряк Теодор.
В. 388. Лаверій Григорій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 8. Ганич Микола.
В. 10. Децьо Гаврило, Децьо Юлія.
В. 24. Миховський Григорій.
В. 29. Говард Фелч Петро, Савка Олекса, Стецях Параска.
В. 45. Зґура Тимко, Юзвак Йосиф.
В. 50. Кузан Анна, Кавяк Микола.
В. 56. Бовман Марія, Лихва Ева, Лихва Тимко.
В. 70. Нагребецький Микола.
В. 73. Ковальчик Марія, Патекевич Максим, Пашник Анастасія, Пашник Михайло, Ковальчук Петро.
В. 75. Ананевич Данько.
В. 78. Лесяк Петро, Геленда Стефан, Бордун Семен, Супранович Матеуш, Саранчак Іван, Іздепський Іван, Хоровська Марія.
В. 96. Ревт Сенько, Трухман Захарій, Бульбак Данило, Губецький Петро, Лесик Анна.
В. 97. Мельник Текля, Мельник Михайло.
В. 98. Лукасик Станислав.
В. 104. Старенчак Матвій, Вaверчак Володимир.
В. 120. Зарицький Іван.
В. 121. Бих Семен.
В. 123. Дзецюх Петро.
В. 131. Шеремета Ева.
В. 133. Весен Йосиф.
В. 135. Кокус Мартин, Клим Марія, Зіз Текля, Зіз Стефан, Матерна Йосиф, Терлецький Ілько.
В. 155. Пачковський Михайло.
В. 159. Сахрин Григорій.
В. 177. Мамчак Марія.
В. 183. Кузенич Ілько.
В. 191. Било Михайло, Било Марія.
В. 203. Олсен Стефанія, Ґвязда Олена.
В. 206. Мельник Михалина, Мельник Дмитро.
В. 207. Пасечник Пилип.
В. 209. Скоципець Стефан.
В. 223. Фіняк Марія, Фіняк Петро.
В. 230. Кренціпрох Гаврило, Кренціпрох Марія.
В. 242. Драбик Андрій, Тхорик Василь.
В. 254. Гаврилич Михайло, Пішко Гнат.
В. 266. Дух Іван, Дух Антонина, Сивик Стефан.
В. 271. Базарницький Стефан.
В. 276. Петришак Анна, Голобан Катерина, Галабан Анастасія, Петришак Василь, Галабан Дмитро.
В. 282. Костюк Стефан.
В. 292. Насланець Катерина, Насланець Стефан.
В. 301. Козир Адам.
В. 304. Цар Петро.
В. 307. Карнаух Онисим, Черковний Андрій, Карнаух Анна.
В. 324. Мудрий Йосиф.
В. 327. Ґімбаль Марія.
В. 367. Андріїв Сидор, Рудий Терефон.
В. 384. Дячун Карп.
В. 385. Ложовська Анеля, Степанчак Марія, Шун Михалина, Вінценто Іван, Степанчак Антін, Сирота Володимир, Алексейчик Наталія, Алексейчик Тихон, Бородай Йосиф, Вінцентий Матвій, Вінцента Олена, Романюк Стефан, Бородай Анастасія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 15. Дольний Йосиф, Дольний Стах.
В. 20. Городиський Іван.
В. 22. Дубовецький Петро, Дубовецька Софія.
В. 83. Кульчинський Семен, Кульчиянський Петро, Кульчинська Анна.
В. 97. Гладкий Микола, Гладка Анна.
В. 102. Підсадний Дмитро.
В. 120. Добош Петро, Добош Анна.
В. 161. Шумила Теодор, Шумила Анна.
В. 203. Годованський Петро.
В. 247. о. Кашуба Михайло.
В. 267. Пілат Домка.
В. 361. Вовк Василь.
В. 383. Сілецький Леон.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів:	Відділ:	Членів:
1.	4	182.	1
2.	3	183.	1
5.	4	186.	2
7.	7	198.	7
8.	2	206.	3
10.	2	208.	3
12.	1	210.	9
18.	1	214.	1
22.	1	216.	2
29.	8	217.	4
33.	1	218.	4
36.	1	219.	3
39.	1	220.	1
40.	3	221.	2
42.	1	223.	1
45.	1	225.	1
52.	1	229.	2
54.	9	232.	1
56.	2	234.	1
63.	1	238.	1
65.	1	239.	5
67.	1	247.	3
70.	2	248.	3
75.	1	260.	1
76.	3	263.	1
81.	1	271.	3
83.	1	274.	4
86.	2	275.	1
87.	1	278.	4
89.	2	281.	1
90.	2	286.	2
92.	1	288.	2
93.	2	290.	3
94.	2	303.	1
98.	1	305.	2
102.	3	308.	4
105.	2	317.	2
106.	1	318.	2
112.	2	320.	2
114.	1	322.	1
117.	1	324.	2
120.	1	328.	3
122.	1	330.	1
126.	1	332.	4
129.	1	336.	2
133.	1	342.	3
135.	2	345.	2
137.	2	352.	3
142.	1	358.	3
147.	1	361.	1
149.	1	362.	2
155.	8	363.	1
156.	3	367.	1
161.	1	371.	1
163.	1	375.	1
168.	3	383.	3
179.	4	385.	6

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Калнаш Михайло, Кобак Петро, Маціовський Михайло, Кобак Юлія.
В. 3. Перза Іван, Либа Михайло.
В. 7. Царик Михайло.
В. 9. Кормаш Микола, Кормаш Текля.
В. 10. Левко Юлія.
В. 11. Козьоринський Дмитро, Козьоринький Василь, Козьоринський Михайло, Козьоринська Марія.
В. 29. Тимець Роман, Ковалевич Семен.
В. 30. Чап Розалія, Фурґала Анна.
В. 31. Майкович Анна, Брелик Франко, Якубів Григорій, Ястряб Карло, Скринковський Іван, Куштало Іван, Якубів Ґреґорій, Киштала Параска, Палик Іван, Скринвська Анна, Андрусишин Теодор, Майкович Олекса, Ястряб Анна, Липчак Катерина.
В. 38. Щербій Іван.
В. 41. Сенчишин Василь, Морозович Михайло, Морозович Анастасія.
В. 44. Чепеляк Анна, Конопельський Йосиф.
В. 50. Квасниця Яків.
В. 56. Баран Петро, Палюх Михайло.
В. 59. Польчик Агнешка, Польчик Албертина, Дрозд Федор.
В. 61. Хохла Стефан, Батюк Михайло, Королевят Стефан, Кривоглава Йосифа, Шрамовят Данько, Уріщак Михайло, Кривоглавий Іван.
В. 63. Кучвара Ева, Кучвара Ева, Кучвара Марія, Кучвара Анна.
В. 65. Теличка Петро, Ваняк Василь, Ваняк Анна, Заканич Андрій.
В. 68. Сапіта Михайло.
В. 71. Кушнер Аніта, Кушнер Петро, Кушнер Михайло, Андриц Михайло мол., Ватраль Павло.
В. 73. Белан Олекса, Подедворський Йосиф.
В. 74. Ворик Катерина.
В. 79. Литвин Стефан.
В. 82. Гнеш Анна, Гнеш Катерина, Ільків Василь.
В. 94. Тригук Тимофій.
В. 95. Куц Захарій.
В. 96. Цимбала Йосиф.
В. 98. Когут Іван.
В. 103. Ющак Василь.
В. 104. Бобик Михайло.
В. 113. Баран Данило, Хлеба Василь, Філовят Михайло, Куземчак Антін.
В. 120. Семенчук Михайло.
В. 121. Слободзян Олекса, Слободзян Катерина.
В. 127. Шляхетка Йосиф, Качор Лука.
В. 133. Кравчук Дмитро.
В. 140. Скиба Анна, Процак Антін, Тихоневич Гаврило, Процак Марія.
В. 147. Мацьків Михайло, Мацьків Ксенька, Радьо Марія, Тейка Олена, Радьо Андрій.
В. 155. Ходан Михайло.
В. 156. Сорока Катерина, Гарасика Іван.
В. 170. Сілецький Йосиф.
В. 175. Радавець Дмитро, Ярема Іван, Клоп Анна.
В. 181. Суптельний Дмитро.
В. 186. Мк. Ґарій Анна, Симонс Марія.
В. 193. Дзюрняк Стефан, Януш Анеля, Януш Войцех.
В. 194. Цимбалістий Микола.
В. 202. Щербій Марія.
В. 206. Липка Вікторія, Липка Константин.
В. 214. Василишин Дмитро.
В. 220. Меґіс Іван.
В. 223. Кавалькевич Михайло.
В. 229. Кош Анна, Кашуба Юрій, Клімитус Етель, Литвак Франка, Литвак Карп, Ґурський Станислав, Процик Іван, Цурій Катерина, Кош Іван, Кош Михайло, Смалинець Андрій, Смалинець Марія, Юґас Анна, Таццій Параска, Калакука Теодозій, Гайдучак Параска, Лисик Катерина.
В. 233. Ілащат Михайло.
В. 242. Костишак Юрій, Сахар Василь, Юрковський Михайло.
В. 243. Біняв Владислав, Біняв Стах.
В. 245. о. Корсуновський Павло.
В. 247. Мислевич Стефан, Мислевич Анна, Мислевич Марія.
В. 250. Сленк Ева.
В. 266. Вовнянка Василь.
В. 274. Лопушанський Михайло.
В. 275. Добровольський Іван.
В. 276. Гошилик Микола, Гошилик Анна.
В. 292. Бандрівчак Катерина, Бандрівчак Йосиф, Бандрівчак Катерина, Вороняк Іван, Бандрівчак Михайло.
В. 294. Підгорський Іван.
В. 295. Мінько Іван.
В. 298. Савецька Параска, Шальвіра Микола, Шальвіра Анастасія, Савецька Анна.
В. 299. Федорович Антін, Мальчос Василь.
В. 304. Вернівський Семен, Попелюк Андрій, Вернівська Марія, Ридзик Онуфрій.
В. 307. Стадник Ілько.
В. 316. Гарасимишин Франко.
В. 317. Залеський Лукан, Марков Марія.
В. 321. Білінський Іван.
В. 323. Блакіта Микола.
В. 324. Гнидович Ігнатій.
В. 333. Салтася Іван, Солтисик Олена, Салтисяк Марія, Дідич Параска.
В. 338. Онуфер Теодор, Платко Павло.
В. 340. Саланський Йосиф.
В. 345. Садовий Петро, Садова Текля, Вальчак Василь.
В. 374. Куравський Василь.
В. 383. Шаравара Михайло.
В. 384. Кізик Петро.
В. 396. Катериняк Іван, Катериняк Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Годованський Петро.
В. 37. Заборовська Домка, Пілат Домка.
В. 42. Гладкий Микола, Гладка Анна.
В. 82. Лаінго Іван.
В. 96. Доббш Анна, Добош Петро.
В. 102. Дольний Стах, Дольний Йосиф.
В. 112. Цибикайло Ева.
В. 199. Семен Дмитрій.
В. 230. Городиський Іван.
В. 234. Заборський Михайло, Заборська Теодозія С.
В. 276. Фірич Іван, Фірич Марія, Шумила Анна, Шумила Теодор.
В. 321. Сілецький Леон.
В. 334. Підсадний Дмитро.
В. 342. Лаврів Олекса.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 22. Сторожук Микола.
В. 68. Саміла Іван.
В. 69. Василишик Розалія.
В. 102. Крук Дмитро.
В. 259. Кабан Ксеня, Кабан Василь.
В. 296. Половий Дмитро.
В. 316. Ладовський Павло.
В. 324. Хрупалик Іван.
В. 367. Щупак Настя.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 21. Середницький Теодор.
В. 147. Маркович Іван.
В. 160. Ґірняк Михайло, Ґірняк Михалина.
В. 304. Зеньо Андрій.
В. 361. Макарик Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 94. Седляр Володимир.
В. 227. Корнаш Василь.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 42. Безпалко Василь.
В. 44. Калинський Йосиф.
В. 46. Матчак Дамян.
В. 69. Петрівський Микола.
В. 105. Ковалик Іван.
В. 130. Дячун Михайло.
В. 179. Євуско Михайло, Кузів Михайло.
В. 219. Аґрес Микола.
В. 284. Щурик Софія.
В. 289. Язловський Михайло.
В. 352. Стецій Андрій.
В. 354. Валог Аґата.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1934 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	20,871
В місяци червні 1934 р. принято нових	136
В місяци червні 1934 р. принято наново	105
В місяци червні 1934 р. принято з переступними листами	19
В місяци червні 1934 р. принято з інших кляс	5
В місяци червні 1934 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	255
Разом	21,391
В місяци червні 1934 р. суспендовано	191
В місяци червні 1934 р. відійшли з переступними листами	21
шли до інших кляс обезп.	5
В місяци червні 1934 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	255
В місяци червні 1934 р. відійшли зі зворотом в готівці	6
В місяци червні 1934 р. відійшли на безплат. продовження	10
В місяци червні 1934 р. відійшли на виплачене обезпеч.	2
В місяци червні 1934 померли	13
Разом	503
З кінцем червня 1934 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	20,888

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	7
В клясі А.	на $ 250	154
В клясі А.А.	на $ 500	2,157
В клясі В.	на $ 750	318
В клясі С.	на $1000	4,762
В клясі В.В.	на $1500	101
В клясі С.С.	на $2000	31

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	234
В клясі О-1000	на $1000	242
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	3
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	275
В клясі Р-1000	на $1000	290
В клясі Р-1500	на $1500	5
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	252
В клясі Е-1000	на $1000	120
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	277
В клясі W-1000	на $1000	1,612
В клясі W-1500	на $1500	1
В клясі W-2000	на $2000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 250	на $ 250	151
В клясі Т- 500	на $ 500	2,773
В клясі Т- 750	на $ 750	443
В клясі Т-1000	на $1000	6,473
В клясі Т-1500	на $1500	148
В клясі Т-2000	на $2000	47
	Разом	20,888

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Русиняк Ілько, Воргач Ярослав.
В. 7. Демко Павло.
В. 11. Балаґуш Теодор.
В. 13. Котанський Максим, Ковальчик Павло, Михасів Семен Д., Ковальчик Йосиф.
В. 29. Сторожко Теодор.
В. 33. Коцоловський Микола, Вадяк Іванна, Вадяк Ольга, Ґрод Мирослав.
В. 36. Ходак Стефан, Ходак Софія.
В. 42. Федорів Ольга.
В. 52. Болюх Федор, Венечек Ілена, Венечек Олена; Ягодзонська Анна, Вавришин Ольга, Фуйчак Йосиф, Незнайко Марія, Затирка Ірина, Доскоч Йосиф, Доскоч Олександра.
В. 63. Бек Стефанія.
В. 75. Слупецький Володимир.
В. 76. Кміт Нестор Ілько, Кміт Стефан Омелян.
В. 90. Канінець Данило, Сидор Юстина.
В. 97. Остафф Юлія.
В. 102. Сулій Олена, Павлюк Олена.
В. 105. Чурила Стефан, Чурила Микола, Чурила Йосиф.
В. 109. Мороз Олена.
В. 136. Рибак Анна, Остафій Стефан, Куземко Роберт, Панько Іванна.
В. 147. Воляник Ольга, Шуран Володимир.
В. 165. Джуґан Мелянія.
В. 192. Гула Іван, Гула Юрій, Гула Розалія, Гула Анна, Гула Софія, Гула Катерина.
В. 204. Боляк Володимир, Бахусович Стефан, Ґелетій Йосиф, Мельничук Василь, Равлюк Володимир Тарас.
В. 217. Белей Іванна.
В. 221. Пітух Емілія, Дзигановська Олена, Басс Володимир, Костерка Данило, Пітух Ольга, Катуль Василь Н.
В. 245. Сабат Верджінія.
В. 259. Козар Веронія.
В. 260. Пацула Олена.
В. 276. Лаврик Стах, Сисин Олена.
В. 296. Собків Василь Ілько, Балабан Орест, Собків Анна.
В. 316. Білоус Володимир.
В. 318. Саюк Володимир.
В. 325. Клим Павло, Клим Іван, Мацура Марія, Мацура Ольга, Малик Теодор, Малицька Олена.
В. 327. Островський Андрій.
В. 336. Красицький Ярослав.
В. 361. Ковалько Мелянія, Ковалько Анна, Ковалько Петро, Ковалько Іван, Ковалько Франко, Ляріван Ольга.
В. 370. Шалаґан Йосиф, Піллон Катерина.
В. 375. Баґрій Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 44. Мазур Текля, Мазур Йосиф, Мазур Омелян.
В. 96. Бульбак Іван, Бульбак Андрій.
В. 147. Моло Григорій, Моло Стефан, Моло Марія, Вавришко Іван.
В. 177. Мамчак Іван, Мамчак Михайло, Мамчак Анна.
В. 201. Фірман Стефанія, Фірман Михайло.
В. 206. Мельник Володимир, Мельник Богдан, Мельник Ярослав, Мельник Стефан.
В. 226. Стах Юрій, Стах Ірина.
В. 243. Стефанюк Анна.
В. 276. Галабан Олена, Галабан Марія, Галабан Анна.
В. 370. Куц Михайло.
В. 385. Алексійчик Зеновія, Алексійчик Сергій.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Городицький Володимир.
В. 83. Кульчинський Михайло, Кульчинська Юлія.
В. 97. Гладкий Михайло, Гладкий Іван.
В. 120. Добуш Василь.
В. 132. Дрізд Михайло, Дудик Павло, Сорочик Катерина.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 156. Купчак Марія, Давид Катерина.
В. 191. Древецький Володимир.
В. 255. Шевчик Стефан.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Петрончак Ахритина, Петрончак Антонина, Гамуляк Анна, Гамуляк Ева, Суханич Володимир.
В. 11. Гарапчук Франко, Гарапчук Парасkевія, Козьоринська Анна, Козьоринський Стефан.
В. 22. Сторожик Анна, Сторожик Олна, Сторожик Евгенія.
В. 29. Гривняк Стефан, Гривняк Стах, Гривняк Олена, Гривняк Катерина, Гривняк Йосифа.
В. 41. Морозович Іван.
В. 65. Шиманська Олена, Ваняк К. Василь, Ваняк Богдан, Ваняк Іван, Ваняк Семен.
В. 82. Ільків Юлія, Ільків Марія, Ільків Михайло.
В. 90. Борис Олена.
В. 102. Гарлач Стефан, Гарлач Олена, Гарлач Михайло, Гарлач Франко, Гарлач Йосиф.
В. 103. Березовець Анеля.
В. 120. Корнецька Олга.
В. 163. Семенюк Софія.
В. 193. Януш Йосифа, Януш Олена.
В. 217. Благий Стефан, Блага Марія.
В. 229. Процик Іван, Литвак Роман, Литвак Кароль, Лисик Марія, Лисик Емілія, Лисик Василь, Кость Петро, Кость Яків, Кость Йосиф, Кость Анна, Цурій Стефан, Цурій Микола, Цурій Анна, Цурій Ірина, Смолинець Стефан, Брик Михайло, Брик Анастасія, Брик Василь, Брик Іван, Смолинець Марґарета, Смолинець Анна, Цурій Іван, Цурій Йосиф.
В. 271. Зубрицький Володимир.
В. 275. Добровольський Петро, Добровольська Ольга, Добровольська Ґеня.
В. 295. Балко Іван Михайло, Балко Ірина Мелянія.
В. 316. Храновський Володимир.
В. 333. Лесів Анна, Лесів Марія, Лесів Елуся, Лесів Михайло.
В. 340. Саланський Стефан.
В. 345. Садовий Богдан, Ґрубрин Мирон.
В. 364. Балаєвич Текля.
В. 370. Ґавран Володимир, Ґавран Станислава.
В. 388. Мороз Розалія, Мороз Іван.
В. 390. Панчишин Василь.
В. 396. Катериняк Юлія, Катериняк Анна, Катериняк Софія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 42. Гладкий Іван, Гладкий Михайло.
В. 96. Добуш Василь.
В. 230. Городицький Володимир.
В. 234. Заборський Стефан.
В. 364. Биць Павло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 1. Гмуляк Іван.
В. 2. Ґурба Петро.
В. 22. Сторожик Володимир.
В. 28. Кофлюк Іван.
В. 39. Кондрасевич Микита.
В. 60. Подлужний Мирослав.
В. 76. Мручок Анна.
В. 81. Колодницький Іван.
В. 86. Маціовський Юрій.
В. 87. Вайда Анна, Вархоляк Катерина, Кіцак Марія, Зучидло Михайло, Кін Теодор, Чехович Іван В.
В. 89. Ванат Іван.
В. 96. Крук Варвара.
В. 99. Ґрабас Франко, Федош Микола, Бонк Анна.
В. 102. Сулій Іван.
В. 132. Сорочик Катерина, Дудик Павло, Дрізд Михайло.
В. 136. Сіварський Михайло.
В. 151. Артим Марія.
В. 163. Фрайт Василь.
В. 179. Стефанів Іван.
В. 200. Савка Микола.
В. 218. Липка Іван.
В. 229. Притула Анна.
В. 234. Каплун Михайло.
В. 242. Оленич Олена.
В. 276. Гомзяк Віктор, Лаврик Михайло.
В. 278. Саїв Анастасія, Ґрибулич Марія, Головатий Йосиф, Гуменюк Іван, Саїв Стефан.
В. 280. Гнатюк Василь, Запоточний Теодор.
В. 286. Кралик Павло.
В. 292. Беньо Анна, Форись Іван.
В. 316. Івашків Андрій, Івашків Володимир, Лапчак Марія, Лапчак Анна.
В. 331. Панчишин Катерина.
В. 336. Українець Ольга.
В. 339. Камінська Стелла.
В. 369. Сидорик Анна, Борута Анастасія, Ганчарик Володимир.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 156. Купчак Марія, Давид Катерина.
В. 191. Древецький Володимир.
В. 255. Шевчик Стефан.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 270. Ґріца Ольга.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1934 р. було в У. Н. С. дітей членів	9,548
В місяци червні 1934 р. принято нових	91
В місяци червні 1934 р. принято наново	27
В місяци червні 1934 р. принято з переступними листами	9
В місяци червні 1934 р. принято з інших кляс	4
Разом	9,679
В місяци червні 1934 р. суспендовано	85
В місяци червні 1934 р. відійшли з переступними листами	6
В місяци червні 1934 р. відійшли до старших чл. У. Н. С.	55
В місяци червні 1934 р. відійшли до інших кляс	4
В місяци червні 1934 померли	1
Разом	151
З кінцем червня 1934 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	9,528

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	8,046
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,482
Разом	9,528
З кінцем червня 1934 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	30,416

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинне пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Як повнолітні так і малолітні члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць червень 1934 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом цього місяця (липня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цього не зроблять до кінця місяця липня 1934 року то в серпні 1934 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о приняття), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, як повнолітні так і малолітні, котрі в місяци червні 1934 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци липні 1934 р., бо на другий місяць, то є в серпні 1934 р. стратять всі членські права і могли би бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о приняття.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 19. липня 1934.

Д. Галичин, гол. рек. секр.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана члениця 225 від. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $25, котрі стали мені великою помічю у моїм тяжкім положенню. Бажаю якнайкращого успіху нашій орґанізації. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Марія Тиндик,
Дісолдж, Мо.

Героєм дня треба би назвати чоловіка, який у ждальні зубного лікаря сміявся з жартів гумористичного журналу.

Л. Льоброк.

ПОВЕРНУВСЯ З АМЕРИКИ

Лука Пащак не був такий, як інші люди в його селі. Коли інші були крепкі, сильні, женилися, щоби збільшити маєток, він був наче дівчина. Тому й прозивали його „дівчиною". Було в ньому щось ніжного. На двацять-четвертому році зачервоніється, коли почує щось поганого. Залюбився, привів у хату дівчину любу, та без віна.

— Що мені по віні, коли господиня ні до чого? — так відповідав тим, які йому докоряли, що оженився з бідною.

Та самим коханням годі жити. Як Бог дав діти, Лука мусів іти в світ, далекий чужий світ, далеко від жінки та від дітей. Мучився, мучивсь, та в чужому світі ніхто не знав про його любов і ніхто не похвалив його. Лука заробляв, а як прийшов страйк чи якась інша пригода, то видав усе, що заробив. Так минали місяці й роки, а Лука не вертався додому. Зпочатку його листи були довгі, теплі, пізніше остогидло йому все: листи були короткі, рідкі, що жінка побоювалася кожний раз, як дістала листа. Вкінці перестав писати. Ні, він не забував своїх. Він думав про них при розжареній печі, у смердячих кантинах. В ночі, коли інші спали твердим сном, він думав про своїх, думав так напружено, що ця думка вбивала його. Та не зважаючи на все те, або може саме тому, він не міг писати. І так він що дня, що години з ними. Нема кутка в його бідній хаті, якого він не пригадав би собі що дня. Задумається він так: діти довкола нього скачуть, а він посеред них, тай кине одно сюди, друге туди, тай говорить із жінкою. А жінка трохи постарілася, та все ще гарна, весела. І колиб так побалакав із ними, заспокоївсь. Чому ще писати їм? Таж він із ними що дня, що години, любить їх, працює для них.

Ні, він не забув їх і тому серце кровавилося йому, як дістав від жінки листа, в якому закидала йому, що вже про них не думає, що може розпаношився, „а хто зна, може ти мене забув, може ти там собі іншу знайшов". Коли він так гарував у чужому світі, його діти розхорілися: малий Петрусь слабий, бліденький, а Гануся послугує по чужих хатах. Гострий ніж прошив його серце: якжеж він міг би забути їх?! Про ніщо іншого не думав, лише про них.

Образ змінився йому. Коли перше бачив свого Петруся як рослого хлопця, а Ганусю як гарну дівчину, тепер бачить їх бідних і нужденних. Все слухає, як Петрусь покашлює, як випльовує кров.

І працював Лука Пащак, працював і в день і в ночі. Шкіра йому ледви держала кости. Був чорний наче земля. Ховав доляр за доляром за пазуху, беріг їх, що дня рахував.

— За цей купить Ганусі запаску, за той Петрови капелюх, за цей купить дві курки, щоби несли для хорого яєчка, й він видужає батькови, видужає, як Бог допоможе. Чейже не спаде на нас усе горе. Досить я вже намучився.

І тоді працював з подвоєною силою, своєю слабою силою.

А коли йому здавалося, що вже має досить тих нещасних долярів, вибрався через океан. Як той час помало минав: хотів би на крилах злетіти, полетіти в рідне село, до своєї хати, стануть перед своїми, витягнути цей гаманець ізза пазухи, простягнути перед них доляри та сказати їм:

— Ось вам, мої любі: все це ваше! Візьміть, Петре, чого це ти стидаєшся свого батька? Візьми, сину, то для тебе. Візьми, Ганусю, моя одиначко, візьми. Батько тобі приніс їх.

Помало плив корабель, помало їхала залізниця. Наче не хочуть спішитися, а не знають, як йому тяжко так далеко від своїх.

Вкінці дістався до села. Серце билося йому, страшно билося. Ще кілька хвилин і він буде між своїми. Приголубить їх, обцілує, все дасть їм, а потім відпочине, відпочине, бо він такий змучений, такий слабий... Сів на камені на горбку повище хати щоби зібрати трохи сили, бо дуже схвилювався. Якось йому дивно виглядає: село таке саме, як його оставив, лише хати, здається йому, менші. Та що це? Чому то така тишина? Тихо в селі, наче вимерло. Боже, що це? Невжеж це хтось тепер умер? Така тишина буває в селі, як мерлець лежить „на маєстаті". Це тишина мерців.

Наче злодій закрадався тихо, щоби ніхто не запримітив його. Перед хатами нікого. Це певно, відчуває, люди біля мерця. Лише: хто то помер? Доліз до своєї хати: перед хатою багато світла, люди стають у ряд.

Нічого більше не бачив. Чув уже лише, як жінка голосила та молитву панотця за раба божого Петра...

ЩАСЛИВІ.

Неначе яблука румяні, повні личка,
Головка склонена на материну грудь
І усміх щастя в устоньках маленьких,
А очі жмуряться, щоб в позі цій заснуть.
В очах у матері й обличу море щастя,
Мов хоче всім сказать: „Дивіться, ось яка!"
І кучері рясні, то личко ніжно гладить,
Цілує й до грудей ще кріпше притиска.

П. Т.

Волоцюга розложився до сну на лавці в парку. Надходить сторож парку тай каже:

— Замикаємо парк!

— А то добре! — відповідає волоцюга — Може буде трохи тепліше...

—o—

— Ви веґетаріянець?

— Так, живу з бараболь.

— Чи можна вижити з бараболь.

— Чому ні, кормлю ними порося, а потім їм венровину.

—o—

— Чи ти чув найновішу новину? Марійка розводиться з своїм чоловіком!

— Це не ніяка новина. Таж про їх розвід говорили ще перед їх шлюбом!

—o—

Як Марґарета Нікольсон хотіла вбити ножем англійського короля Юрія III., власник одної крамниці виставив на виставі такий напис: „Тут можете побачити вилки, які належать до того ножа, яким Марґарета Нікольсон хотіла вбити короля".

ЩО ДІЄТЬСЯ В НІМЕЧЧИНІ?

(УП) Здисциплінованість Німця і його сліпий послух наказам авторитетних людей з одного боку, а все це, що сталось дня 30. 6. 34 з другого, якось не дають з собою погодити. Не хочеться в це вірити, що в Німеччині вибух був бунт, в тій Німеччині, що після повоєнного упадку почала була підноситись та відігравати в життю сімї народів тусаму ролю, яку грала ще до війни. Але факт остається фактом. Ніхто цього не сподівавсь поза вузьким кругом втаємничених в цілу праву людей як з одного боку уряду так з другого приклонників заговірників чи бунтарів, як тепер кажуть. З останніх промов членів уряду, спрямованих проти касти вічно невдоволених критиків всього доброго й злого, можна було вичути якусь непевність чи може краще погрози в бік брунатної армії, яка хотіла другої революції, хотіла чину. Нарід розказував собі тихцем ріжні історійки, але їм не хотілось вірити. Нагло й несподівано заскочили всіх вістки про здушення бунту самим вождом німецької нації Гітлером.

Ціль революції — цього й досі ніхто не знає. Чужа держава, яка мала попирати заговірщиків, ще й досі ясно не вказана. А без цього годі писати щось певного про самий бунт, бо здогади — це не факти. Нині вони такі, а завтра можуть бути інакші. Все зміняється як в калейдоскопі. Такий стан є нині. Фактично в цілій державі спокій, але в людських головах цього спокою ще нема.

Перебіг революції в Берліні. Гарний день. Всюди спокійно за виїмком центра міста, де є осідок уряду. Там рух. Щось діється, але ніхто не знає, що. Важніші пункти пообсаджувала поліція в зелених уніформах. Це дало привід частині чужої преси писати, що це було військо. Синя поліція понатягувала реміні від чак, а це знак, що тут не жарт. Почали творитись ґрупки людей, що тихцем над чимсь дискутували. Пресу покликано на конференцію до міністерства. Там міністер Ґерінґ розказав коротко, що сталось та повідомив про смерть бувшого міністра ґенерала Шляйхера, вічного чоловіка вчора, як тут насміхаються. Він торпедував всіх, аж його сторпедували інші, і то раз на все. Границі замкнено. Нарешті появились ґазети. Одні видання за другими без порядку. Вся публика купувала, щоб узнати, що це такого. Вожд скинув шефа штабу брунатної армії. Викинув його з партії. Настановив нового шефа штабу. Вожд сам зліквідував гніздо заговірників. В проклямації до брунатної армії вказав їй ті завдання, які вона повинна була сповняти в будучности. Вожд особисто арештує вищох провідників цієї армії. Штабова кватира в Берліні замкнена. Поліція перешукує акти тієї кватири. Йдуть чутки про сотки арештувань. Став відомим і заговір ґенерала Шляйхера. Пішли комбінації на тему тої огидної особи, що її вожд згадав в своїм комунікаті. Дальше приходить точний опис революти в Баварії та її здушення. Хто був цією огидною особою, й досі невідомо. Ще слідство незакінчене. Дальше приходить точний опис, упорався з бунтівниками міністер Ґерінґ в решті держави. Аж потім нагадав собі народ, що й військо в Німеччині ще є. Пішли здогади на тему війська. Аж тоді помітили, що в місті нема ані одного вояка, що всі по касарнях під алярмом. А впрочім всі купували ґазети. Торговці не могли настарчити їх. Навіть один жартом сказав, що колиб так щодня маленька революція, то кращеб жилось і продавцям ґазет. Тодіб і вони могли собі скоро купити авто так, як багато вождів брунатної армії. Велике враження зробила на всіх вістка, що 7 головних бунтарів застрілено, та що вожд прибув вечером до Берліна. Його витали, а він приймав звіт від інших міністрів.

В неділю місто спокійне. Рух невеликий. Всі сидять дома коло радія та слухають. Заборонено щонебудь говорити про вчерашні випадки. Та не зважаючи на те, народ говорить тихцем. Почались здогади, хто був Азєвом німецької революції. Штурмовикам заборонено носити службові одяги, а містом час від часу ганяли авта з узброєною поліцією. В понеділок публика кинулась купувати чужі ґазети. Їх в один мент випродано. Хто її мав, той мав неоцінений скарб. Перепродували з рук до рук ґазету. Ось так виглядала революція в Берліні.

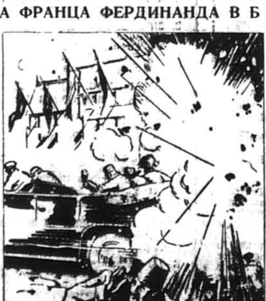
СВІТОВА ВІЙНА ДВАЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ. — ВБИВСТВО АРХИКНЯЗЯ ФРАНЦА ФЕРДИНАНДА В БОСНІЇ. (1)

Архикнязь Франц Фердинад приїхав до малого міста в Боснії, Сараєва, 28. червня 1914 року. Там Босняки святкували річницю свого визволення зпід Туреччини. Архикнязь приїхав в супроводі своєї дружини Софії, княгині Гогенберґ. На двірці його й дружину витали боснійський ґубернатор, а також великі натовпи народу, що прийшли на двірець.

Біля двірця архикнязь переглянув австрійські військові відділи, що тут були вишикувані для його зустрічі, як почесна військова охорона. Сотки людей, що стояли недалеко, придивлялися тій великій параді, небувалій у малому місті. Серед натовпу було кілька непомічених ніким сербських змовників, які вже давно виробили плян замаху на архикнязя.

Відкритим автомобілем поїхав архикнязь з дружиною та з найближчим почотом до міського ратуша, де мало бути врочисте офіційне приняття його містом. По боках вулиць стояли натовпи людей, які витали архикнязя. На одній з вулиць почувся стріл з натовпу й одночасно бомба вдарила в авто архикнязя. Бомба експльодувала зі страшною силою, але архикнязь уцілів.

Автомобіль також не був ду-

же ушкоджений. Шофер пігнав його вперед з великою скорістю, але на мості через ріку Нільґаска, на крутому звороті, він був змушений зменшити скорість. Коли автомобіль помалу зїздив з мосту, з натовпу вискочив сербський студент, Гаврило Принціп, і двома стрілами поклав трупом архикнязя та його дружину. Ніхто ще не знав, що ці стріли були початком світової катастрофи.

Парасолі.

— Чого ти така збентежена через парасолю? Невжеж думаєш, що наші гості можуть украсти парасолю?

— То ні. Одначе боюся, щоби не пізнали її.